bilimger.kz
Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718**
2018

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Кәсіптік білімдегі дуальдық оқыту жүйесі негізінде кәсіби маман даярлап, сұранысын арттыру - заман талабы

ЖАРИЯЛАНДЫ	СІЛТЕМЕ
20.02.2018	https://bilimger.kz/32829/

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Шойынбай Абзал Рахатұлы

Президент Н. Ә. Назарбаев «Қазақстан – 2050» стратегиясындакәсіптікбілімдідамытудыңмаңыздылығынайқындайкеле, білімсаласынақатаңтапсырмажүктегенболатын: «Үкіметке 2013 жылданбастапхалықаралықүлгідегікуәліктер беру арқылыинженерлікбілімберудіжәнезаманауитехникалықмамандықтаржүйесіндамытудық амтамасызетудітапсырамын. Кәсіби — техникалықжәнежоғарыбіліменбіріншікезектеұлттықэкономиканыңмамандарғадегенқазіргіжәнекелешектегісұранысынбарыншаөтеугебағдарұстауыкерек. Көпжағынанбұлхалықтыеңбекпенқамтумәселесіншешіпбередіжәнежоғарыоқуорындары білім беру қызметіменшектеліпқалмауытиіс. Оларқолданбалыжәнеғылыми — зерттеушілікбөлімшелерінқұрыпдамытуықажет» делінген. Осы негіздекадрлардыдайындаудыңмамандандырылғанжүйесінжасаудағылымитехникалықпрогрестіңқазіргідеңгейінескереотырып, білім беру саласынақойылатынжоғарыхалықаралықталаптарды да қанағаттандырумақсатындаеліміздіңәрбірaймақтарындакәсіптік — техникалықбілім беру саласынажаңажүйе — дуальдыоқытуәдісіенгізіліп, осығанорай, қазіргіқоғамғаақпараттық — коммуникациялықтехнологияларды, оныңішінде, дуалдықоқытужүйесінендіру осы саладанақтыбіліктілігі мен мамандығы бар кадрларғадегенсұраныстыарттырадыдепболжамжасалуда.Дуалдыжүйеніңнегізі — оқушыныоқуорны мен өндірістеқатароқыту, дуальдыоқытуәдісіәлемніңкөптегенелдеріндемысалы; Германия, Австрия, Дания, Нидерланды, Швеция, Англия, Оңтүстік Корея

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

сияқтыдамығанмемлекеттердетабыстыжұмысістеуде.«ҚазақстанРеспубликасындадуалдықоқытужүйесіненгізу» жобасыныңсарапшысы Герберт Мюллер өзініңҚызылордақаласынасапарыбарысындакәсіптік — техникалыққадрлардыдаярлаужөніндегіұлттыққеңестіңотырысынөткізуаясындаорталықтыңқызметіментанысты. Герберт Мюллер біліктіліктіарттыружәнеқайтадаярлаукурстарыныңтыңдаушыларыменкездесіп, оқуүдерісініңерекшеліктерінежәнеоныңнәтижелерінеқызығушылықбілдірді. Неміссарапшысыорталықтаоқытудыңжақсыұйымдастырылғанынатапөтті. Мюллердіңайтуыншанеміселібұлтәжірибені 90 — жылдарданжүзегеасырыпкеледіекен, мақсатыөндіріспентығызбайланыстаболғанжастаркәсібитәжірибелімаманболыпқалыптасыпжұмыссызқалмайтынынайтыпберді. Әсіресе, оқытуғақажеттіліктіталдаунегізіндеоқытудыжоспарлауғаерекшекөңілбөлді, жалпыбілімортаылықтыңтәжірибесіхалықаралықіс — тәжірибегесәйкескелетінінатапөтіп, колледжіміздіңалғақойғанмақсатыныңжүзегеасуынатілектесінбілдірді. Мюллердіңпікірібойынша, өңірдегімемлекеттікоргандарменөзараәрекеттесуініңтетігібірқатаржобаларды, соныңішіндедуальдыбілім беру саласындағыжобалардыдамытуүшіннегізболыптабыладыдеді.ӘріптесімізГерманиядағымемлекеттікқызметшілердііріктеужәнеоқытужүйесітуралы, мемлекеттікқызметшілердііріктеурәсімімамандығыбойыншаеңбекөтілі бар жоғарыбілімдітұлғаларғабағдарланғанынайтып, лауазымыныңерекшелігінеқарайәрбірүміткерқабылдауемтихандарынтапсырадыжәнеқабылдаукезіндеәңгімелесуденөтеді, бұлреттеемтиханнанөтугебірғанамүмкіндікберіледі. Егертестілеуденөтпесе, ондаазаматмемлекеттіклауазымғаүміткер бола алмайдыалайда, мұндайқаталталаптардыңболуынақарамастан, әкімшіліклауазымға конкурс жоғары. Мемлекеттікқызметшілерқұрамынабюджеттік сала қызметкерлері де жатқызылатынатапөтуқажет, бұлретте Германия еліндеоқытушыныңеңбегіабыройлыболыптабыладыжәнежоғарыақытөленедідеді.Әрбірбіліктімаманқайтаоқытуданөтугеміндетті, оны қаржыландыруәртүрлікөздерденжүзегеасырылатынынайтып, дуальдықбілім беру жүйесініскеасырудыңерекшелігінеҚазақстандаенгізіліпотырғаннемістікүлгініңнегізгіқағидаларыныңбірі – өндірістегітәлімгер мен кәсіптікоқытушеберініңбірлесіпоқытуүлгісінетоқталды. Қызықтыдиалогтыңсоңында Герберт Мюллер оқытушылардыңбіргеынтымақтасудыңжәнеоданәрібірлесіпжұмысістеудіңмүмкіндіктерінталқылады.Халықаралықнегіздегі курс оқытушыларменбіргеоқытылыптеориялықбілімментәжірибелікбілімніңнәтижелілігінпрезентация, бейнероликтертүріндеөндірістегіжетістіктеріжылғабөлінгенстатистикалықдиаграммаменкөрсетіліп,

курстатолықоқытылғаноқытушылартөмендегідейсертификатқаиеболды.Осыорайдатағы да айтыпкететінбірмаңыздышаралардыңбірі. Қызылордаоблыстықбілімбасқармасыныңоқуорталығыныңбастамасымендәстүрлітүрдеұйымдасырылатын «Кәсіптікбілімжәне бизнес» Әріптестерсұхбатытақырыбындағыоблыстыңфорумында колледж басшыларыменоқытушыларыныңөзаратәжірибеалмасуғанегізделгентеориялықтәжірибелікбаяндамаларжасалып, облыстықшығармашылықбайқауларұйымдастырылуүрдіскеайналған.

Біздіңбастыбағытымыз – әлеуметтіксеріктестермен теория мен тәжірибеніұштастырыпжұмыстаржасалуынжәнеөндірістікмашықтанукезіндеозатістәжірибеліжаңажабдықталғантехнологияныменңгергенболашақмаманретіндеөзініңтуғанжері мен елінсүйетін, білімді де білікті, ұтқыройлыұрпақтартәрбиелепсапалыбілімалып, отанғадегенпатриоттықсезімін, елінедегенсүйіспеншілігін, болашаққадегенныќсеніммeнқадамбасыпөзміндеттерінежауапкершілікпенқарайтыназаматтәрбиелеу.Оқушылардыңқызығушылығы мен мекемелердіңсұранысынақарайжұмысқадегенынтасынептілігі мен ұқыптылығынарттыру. Дуалдыжүйебойыншаоқытылатынтұлғаныңқажеттібіліктілік пен еңбекдағдыларына, кәсібибілімгеиеболсаеңбекнарығындасұранысыжоғарылайды.Сонымeнбіргеоқуорныныболсынмекемелерде де осы мамандыққадегенсұраныскөбейіп, халықтыңжұмыссыздығыкемиді. Бұлбіздіңкәсіптіктехникалыққолледждердің, білім беру мекемелерініңбәсекелесугеқабілеттілігінжоғарылатадыдепсенеміз. Өндірісорындарыныңсұранысынегізіндекәсібиденңгейіжоғарыкөпсалалымамандаярлауда колледж қосымшажұмысшымамандықтардыоқытудықажететеді. Көпсалалымамандықтардыдаярлаудың, қосымшамамандықтардыигерудіңнегізгітүсінігітәжірибедегіуақыттарынтиімдіпайдаланy өндірісорындарыменкелісілгеноқужоспарыарқылыжүргізіледі.Дуальдыоқытужүйесініңенгізілужобасы(2013 – 2016ж)Осы құрылымбойыншатығызжұмыстарбарлықөңірдеатқарылуда. Қазіргікездекәсіптіктехникалыққолледждерзаманымызғасайжаңару мен даму үстінде. Бұныңбарлығыкәсіптікбілімберудеоқытудыңзаманауибағдарламалары мен оқытуәдістемелерінжаңғыртуигеружәнепайдаланудабасқаруқызметініңмаңыздылығына көзжеткізетүседі. Дуальдыоқытудыңартықшылығыеңалдыменжасмамандардыңжұмысқаорналасуыныңжоғарғыпайызынкөрсетеді. Өйткеніоларжұмысберушініңталаптарынатолығыменжауапбереді.Дуалдыбілім беру процесі, еңалдыменжекетұлғағабағытталып, оқушыныңшығармашылықіскерліксапаларын, коммуникативтілігін, жұмысқабейімділігін, рухани —

адамгершілікмәдениетінжәнеболашақмамандардыңсауаттылығынқалыптастырады. Дуалдыбілім беру жүйесіоқуүрдісіндекәсіптіктехникалыққолледждербазасындақалыптасып, жұмысшымаманретіндеөндіріскебейімделеді.Осымақсаттыорындаудаоблысымыздаәрсалаағымамандықтарбойыншаоқытудыңдуалдықжүйесіненгізумақсатындамекемелерменмеморандумғаотырған. Сонымменбіргебасқамекемелербойынша да қалаорталығындағыіргелімекемебазаларыменкелісімшарттаржасалуда.

Қолданылғанәдебиеттер:

1. *Н. Ә. Назарбаев. «Қазақстан — 2050» стратегиясықалыптасқанмемлекеттіңжаңасаясибағыты // ЕгеменҚазақстан, 14 желтоқсан, 2012.2. Азгальдов Г. Г., Костин А. В. Интеллектуальная собственность, инновации и квалиметрия // Экономические стратегии, 2008.*
2. *ҚазақстанРеспубликасындабілімберудідамытудың 2011 – 2020 жылдарғаарналғанмемлекеттікбағдарламасы. – Алматы,*
3. *Кәсібибілім № 5. 2014ж Республикалықпедогогикалық — әдістемелік журнал*
4. *Техникалықжәнекәсіптікбілім №3. 2013жАқпараттықәдістемелік журнал*

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.